

LES TORTUGUES MARINES

GENERALITATS

Les tortugues marines són rèptils, i com a tal, tenen pulmons, per això, encara que viuen al mar han de sortir a respirar. Per tenir descendència les femelles han de sortir a la platja (normalment ho fan de nit) per fer un niu i deixar els ous. Els ous s'incuben a la sorra i quan les tortuguetes neixen corren cap al mar. La mare no té cura de les cries.

Les tortugues marines es diferencien de les tortugues terrestres o d'aigua dolça en que les extremitats anteriors no són potes sinó aletes, que els hi permeten nedar. Quan arriben a l'edat adulta acostumen a ser força grans i no poden retreure dins la closca ni el cap ni les aletes.

Al món hi han 7 espècies de tortugues marines. Al Mediterrani podem trobar tres espècies: la llaüt (*Dermochelys coriacea*), la tortuga verda (*Chelonia mydas*) i la tortuga babaua (*Caretta caretta*).

Totes les espècies de tortugues marines al món estan classificades com a espècies en perill o perill crític d'extinció per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (IUCN) (excepte la tortuga plana que només viu a Austràlia, de la que no es tenen prou dades per poder classificar-la).

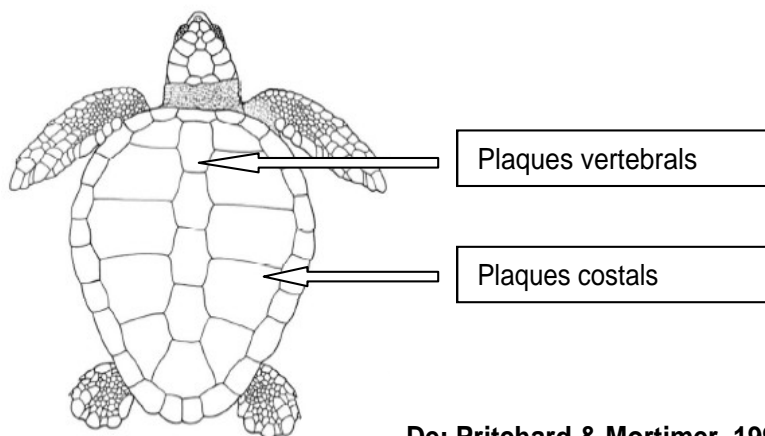
La Tortuga babaua

A les nostres costes l'espècie més abundant és la tortuga babaua (*Caretta caretta*). En castellà se l'anomena "tortuga boba" i en anglès li diuen "loggerhead"

La tortuga babaua està en perill d'extinció, les amenaces més grans que ha d'afrontar són: la pesca accidental, la desaparició o destrucció dels hàbitats de nidificació i la contaminació dels mars, entre altres.

Com el seu nom indica la tortuga babaua té un cap relativament gran; cinc escames vertebrals i cinc laterals. Al Mediterrani, quan arriba a l'edat adulta la closca li mesura de mitjana uns 90 cm (tot i que en aigües de l'Atlàntic nord-oriental acostuma a assolir els 105 cm) i pesa, de mitjana, menys de 100 kg (a l'Atlàntic occidental arriba fins als 180 kg i fins a 150 kg a Austràlia).

Esquema de tortuga babaua (*Caretta caretta*)

De: Pritchard & Mortimer, 1999

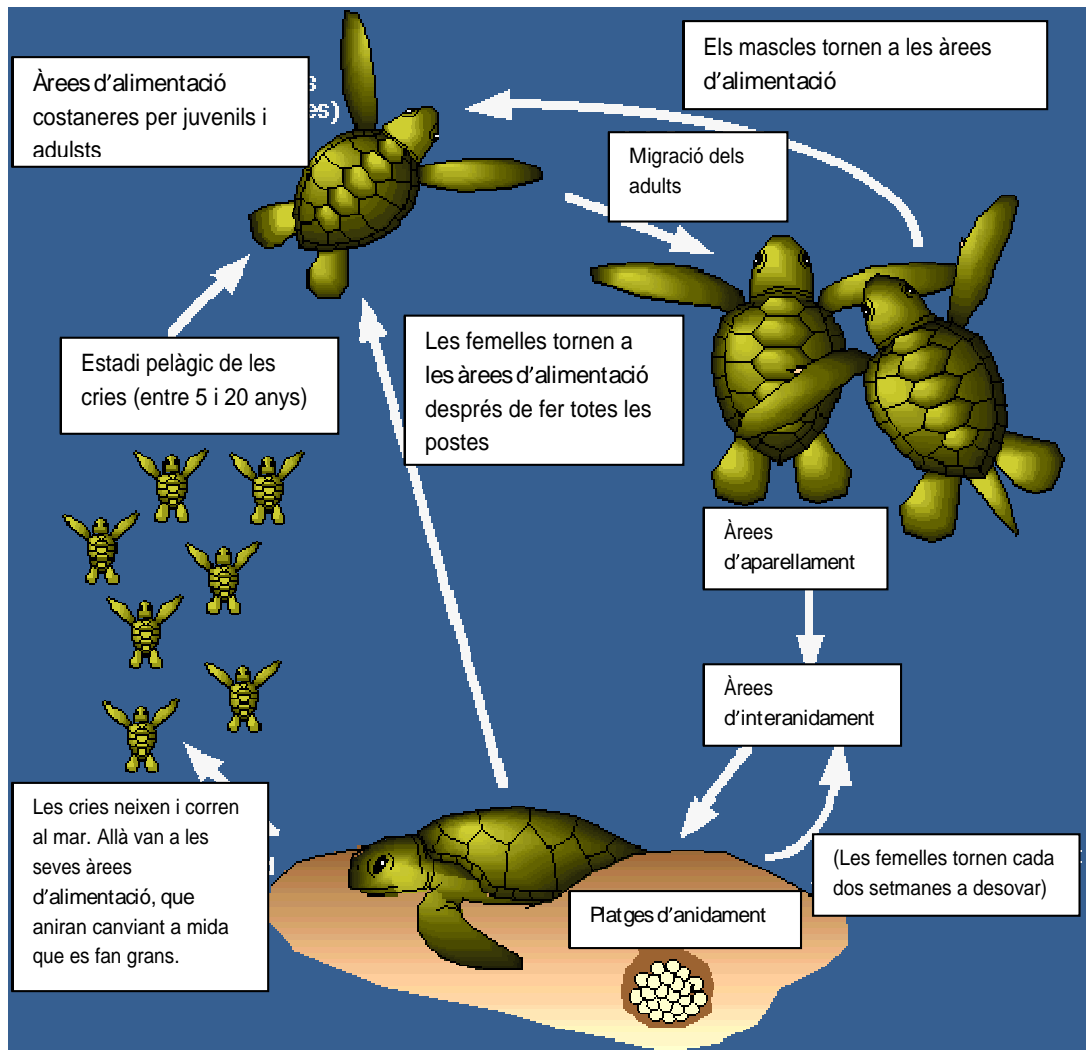
N'hi ha forces vivint a les nostres aigües, on s'alimenten, tot i que no se'n coneix el número exacte, ja que són difícils d'observar. Per fer la posta acostumen a anar cap al Mediterrani oriental, tot i que els darrers anys s'han detectat diversos exemplars fent postes en platges de la costa peninsular, com ara Almeria, València, Premià i Malgrat.

En el cas d'Almeria i de Premià de Mar van ser persones particulars qui van alertar de que van veure una tortuga a la platja. En el cas de València la posta va ser descoberta per atzar, pels serveis de la Conselleria del Territori, quan el niu va quedar visible per efecte d'un temporal de Llevant que el va mig desenterrar.

En tots aquests casos es calcula que els ous es van incubar a la sorra entre 55 i 60 dies.

CICLE DE VIDA

El cicle de vida de les tortugues marines és complicat i pot variar depenent de l'espècie, però en general totes segueixen el mateix patró:

Les tortugues marines poden fer migracions de centenars, i fins i tot, milers de quilòmetres.

La major part del temps les tortugues juvenils i adultes es troben distribuïdes a les àrees d'alimentació. Quan arriba el moment de reproduir-se, tant mascles com femelles migren a les àrees d'aparellament. Després les femelles es dirigeixen cap a les àrees d'inter-anidament. Surten a la platja i fan la posta. Tornen al mar i aproximadament, dos setmanes després tornen a la platja per fer una altra posta. Això ho poden fer entre 3 i 6 vegades (o fins i tot més). Finalitzat el procés, mascles i femelles tornen a les àrees d'alimentació.

Entre 50 i 60 dies després (depenent de la temperatura de la sorra) neixen les tortuguetes i abandonen el niu. Caminen ràpidament cap al mar (aquest és un moment important per les

petites perquè es creu que en aquest moment pateixen un procés d'“imprinting” que els hi permetrà reconèixer la platja i tornar-hi a fer els ous quan assoleixin la maduresa sexual, uns 20 a 50 anys més tard).

Les petites arriben al mar on hauran de superar molt perills durant molts anys. S'estima que només 1 de cada 1000 tortuguetes arribarà a l'estat adult. Passaran per diferents àrees de creixement i alimentació.

Les femelles adultes no es reproduïxen cada any sino que ho fan cada 2 ó 5 anys. Per això hi pot haver anys que arribin més femelles a les platges i anys que n'hi arribin menys.

POSTES

La temporada de posta de les tortugues babaues al Mediterrani va desde final de Maig – principis de Juny, fins a finals d'Agost – principis de Setembre. Així doncs, hi ha més possibilitats de trobar rastres de femelles a les platges els mesos de Juny, Juliol i Agost.

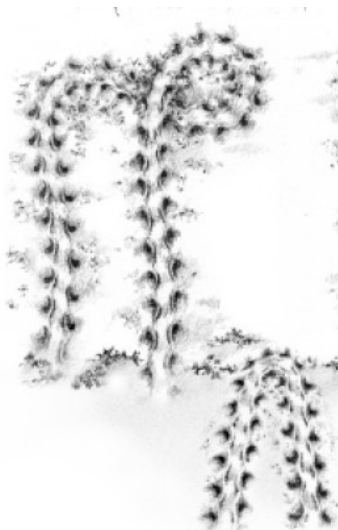
Normalment, les tortugues surten a fer la posta a les platges de nit. Surten quan és fosc perquè no fa tanta calor (ja que no poden regular la temperatura del seu cos) i, a més, són menys visibles pels depredadors. A vegades, es poden trobar al capvespre o quan surt el sol.

Acostumen a buscar una platja tranquil·la per fer la posta. Sovint els llums artificials, els sorolls i les vibracions (com les de passes de persones a la platja) les destorben i abandonen la platja sense fer el niu.

Així doncs, ens podem trobar rastres de tortugues que han estat a la platja i no han desovat i d'altres que si que ho han fet (i per tant, han deixat els ous enterrats a la sorra: el niu).

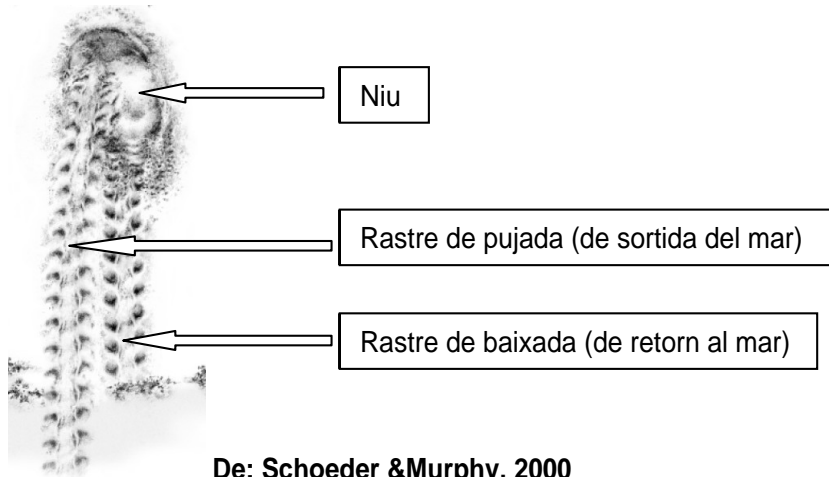
Aquest són uns esquemes de com són els rastres més habituals que queden a la sorra quan una Caretta ha sortit a la platja:

Dos rastres sense niu:

De: Schoeder & Murphy, 2000

Rastre amb niu:

De: Schoeder & Murphy, 2000

Evidentment, això només és un esquema i els rastres poden adquirir diferents formes i tamanys. En aquest exemple es veuen clarament els rastres per on la tortuga va pujar cap a la platja i el camí de tornada al mar. L'ample del rastre (només de la pujada o de la baixada) té entre 70-90 cm.

Aquest és un aspecte real de rastres de tortuges a diferents platges:

Fotografia: Matthew Godfrey

Fotografía: M. Godfrey

Monica Fowlds 2005

Fotografía: Monica Fowlds

Fotografía: Alan F.Rees ARCHELON

Foto: Lucy Hawkes co Marine Turtle Research Group

El procés de posta a la platja dura entre una i dos hores. La tortuga surt del mar i busca un lloc apropiat a la platja per fer el niu; mou les aletes per fer un "llit", tot seguit fa la cambra dels ous (el niu) amb les aletes posteriors, quan l'acaba, pon els ous (per la cloaca, situada a la cua) i tot seguit els tapa; després camufla el niu movent totes les aletes i torna al mar.

Tortuga fent el "llit" a la platja:

Fotografia: Matthew Godfrey

Tortuga ponent els ous dins el niu:

Fotografia: Caribbean Conservation Corporation

Tortuga tornat a l'aigua, després de fer el niu:

Fotografia: Matthew Godfrey

IMPORTANT

Si ALGÚ es troba una tortuga a la platja, que no la destorbi, no parli i ni es mogui bruscament; si la tortuga no el veu podria seguir fent el procés de nidificació, però si s'adona que algú està a prop, marxarà al mar sense pondre els ous. No ens hi hem d'apropar mai per on té el cap (si cal fer-ho per algun motiu, sempre per darrera de la tortuga, per la part de la cua i molt a poc a poc. Sense fer soroll. Mai encengui una llum ni un flash!)

En cas de trobar un algun rastre sospitós de ser de tortuga marina, contacteu amb:

- Telèfon d'emergències: **112**
- Agents rurals: 972 40 53 40
- Ajuntament de Blanes
 - Servei de Medi Ambient - 972 37 93 71
 - Protecció Civil – 972 35 81 67